

**Ukiut qulit ingerlaneranni ilinniarfinni Iisimatusarfimmilu ilinniartitsisut
ikinnerpaamik 80 %-iisa kalaallisut ilinniartitsisalnissaat anguniarlugu periarfissat
suunerinik Naalakkersuisut misissuinissaat pillugu Inatsisartunut
aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq UKA2022-mi
saqqummiunneqassaaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut)

Siullermeenera

Ilinniarfinni Iisimatusarfimmilu ilinniartitsisut ukiut qulit ingerlaneranni ikinnerpaamik 80 %
iisa kalaallisut ilinniartitsisalnissaat anguniarlugu periarfissat suunerinik Naalakkersuisut
misissuinissaat pillugu Doris J. Jensen Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut
siunnersuutaanut qujaffigerusupparput.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuinermini ilaatigut toqqammavilersuutigaa inuusuttut
amerlavallaartut meeqqat atuarfianniit soraarummeersimanatik anisartut
amerlavallaarnerat, taamatullu amerlasuut ilinnialeqqinneq ajorput. Tamannalu ilaatigut
atuartut qallunaatut tuluttullu piginnaasakinnertik peqqutigalugu ilinniaqqinnissaq
ajornakusoorsinnaasoq. Tamaatullu ajornartorsiuteqarnerup aaqqiissutaasinnaasut
ilaagisinnaagaat ilinniartitsisut amerlanerusut kalaallisut ilinniartitsisalnissaat.

Ilinniakkamik aallartitsinngitsoortarnermi peqqutaasut assigiinngitsut
amerlasuusinnaapput, tamannalu anigorniarlugu qanoq iliuseqartuarnissarput
pisariaqartorujussuuvoq aammalu minnerunngitsunik siunissami nunap inui
nunarsuarmioqataallutik oqaatsinik assigiinngitsunik atuisinnaanissaat
qulakkeertuartariaqaripput Naleqqamiit isumaqarpugut.

Nunap inuisa piginnaasamikkut qaffakkiartornerat inerisaqqittuarnissaat aammalu
atorfinnik qaffasinnerusunik ingerlatsilernissaat maannangaaq amerlasuutigut
periarifissaqalereersimasoq ilanngullugu ingerlattariaqaleripput Naleqqamiit
isumaqarpugut.

Nunap inui maani nunami kiffarftuunneqarnerat maannakkut annertuumik oqaasersiat aallaavigalugit annertoorujussuarmik suli ingerlatsisoqarpoq, tamannalu ukiut qulit utaqeqqaanngikkaluarluta uagut Naleqqamiit kalaallisut oqaasilinnik ingerlanneqalersimanissaa piaartumik qanoq iliuseqarnikkut angorusullugu suliniuteqarfigersuppagut.

Atuarfinni taamatullu ilinniarfinni tamani qaffasinnerusunilu ilinniarfinni oqaartsitta atornerqarneruleriartuinnarneranni taamatullu malunnaatilimmik annertusarnissaanik pisariaqartitsineq Naleqqamiit pingaarititarilluinnakkatta pingaarnerpaat ilagaat oqaatsitta taakkulu nukittorsartuarnissaat pitsaasumillu inuiaqatigiinni inissikkiartuinnarnissaat.

Meeqqat atuarfianni ullumikkut tullutut, qallunaatut, kisitsinermi, fysikimi taamatullu pinngortitalerinermi ilinniartitsisarnerni kalaallisut nassuiaanerit ilinniartitsisarnerrillu annertuumik sumiiffinni arlalinni ingerlanneqartarput, qaffasinnerusunullu ingerlaqqinnermi maluginiagassaavoq ataqatigiississimanninneri meqqaat atuarfiannii ilinniarfintut ingerlaqqinnermi qallunaatut oqaluffiunerusuni ikaarsaartarneq unamminartinneqartarsimasoq.

Meeqqat atuarfianni kalaallisut ilinniartitsigaluarluni kisitsinermi, fysik-imi taamatullu pinngortitalerinermi oqaasersiat annertuumik atortariaqartarneri ullutsinni aammalu siunissami avaqqukkuminaattut ilagaat taamatullu qaffasinnersumi ilinniaqqittarnermi tassani ilinniusiat pissarsiarineqarsinnaasut killeqarneri peqqutaallutik kalaallisut ilinniusiarineqarsinnaasut killeqarneri apeqqutaasarpoq ilisimasaqarnerulernissamik, taamaammatt pisaqartuassaaq.

Ullutsinni ilinniusiat qallunaatut allassimasut toqqagassat amerlagaluaqisut inuiaqatigiit kalaaleqatitta paasinikuuat allamiut oqaasii atorlugit soorlu tuluttut oqalussinnaanngoraanni iliunniusiat pissarsiassat nunarsuarmi toqqagassat amerlasoorjussuannngortartut, taamaammallu Naleqqamiit pingaartipparput nunatsinni oqaatitta nukittuumik inissisimanerisa saniatigut nunap allamiut oqaasiinik atuisinnaanerput puigornatigu ullumimiit annertunerungaartumik siunissami piginnaaneqarfiullutik inissisimaffiginissaat sulissutiguassagatigu.

Naleqqamiit isumaqarpugut kalaallit ilinniarluarsimasut atorneqarneri sumi tamani atorneqarnerunissaat anguniartariaqarigut ilinniartitaanermi atugaaneruliartornerat kalaallinut soqutiginarsartariaqarparput siunissamummi ilinniarneq aningaasaliinerunnaannani inuiaqatigiinni qaffasissumik ilinniagaqarnerup annertusiartuinnartillugu nammineq ingerlatsineruleriartortariaqalernerput annertusartussaagatigu.

Meeqqat atuarfiini ilinniartitsisussaaleqineq qanoq iliuseqarfigisariaqarpoq nunaqarfinni amigaataaneri suliniutigisariaqarparput annertunerusumik, meerartatta sumiikkaluarunilluunniit pitsaasumik ilinniartitsisoqarlutik toqqammaveqarluarnissaat qulakkeerniarniassagatigu. Meeqqat atuarfiat uukatarinerusariaqarparput pitsaasumik meerartatta alloriaqqinnissaat eqqarsaatigalugu taamatullu aamma puigornagu meeqqat atuarfiini sulisut ilinniartitsisut taakku atugaasa eqqumaffiginissaanik IMAK oqariaretortarnerat naalaarneqarluarnissaat uagut namminneq maani siunnersuuteqartaarnigut salliutinngikkaluarlugit kattuffiit assigiinngitsut nunatsinniittut nukittuujunissaat taakkulu ilaasortai kalaallisut oqaaseqartuusut pitsaasumik kalaallit oqaasii atorlugit nukittoriartortuarnissaannik peqatiginissaat Naleqqamiit pingaartutut isigaarput.

Atuarfinni ilinniartitsisut ilinniarluarsimasut nukittut pisariaqartippagut taamatullu ilinniarfiit pitsaasut taamatullu ilisimatusarfimmi ilinniartitsisut taamaammallu Naalakkersuisut aaliangiiffigisassatut siunnersuummut allannguutissaut siunnersuutaat

"Ukiut qulit ingerlaneranni ilinniarfinni ilisimatusarfimmilu ilinniartitsisut

malunnaatilimmik amerlanerusut kalaallisut ilinniartitsisalernissaat anguniarlugu

periarfissat suunerinik Naalakkersuisut misissueqquneqarnerat pillugu Inatsisartunut

aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq UKA2022-mi saqqummiunneqassaaq."

Allannguutissatut siunnersuut tapersorlutigu taamatut Naleqqamiit oqaaseqaateqarpugut.